

Y Cyfarfod Llawn

Dyddiad y cyfarfod:
Dydd Mercher, 11 Rhagfyr 2013

Amser y cyfarfod:
13:30

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Agenda

(170)v3

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd (45 munud)

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Tai ac Adfywio (45 munud)

[Gweld y Cwestiynau](#)

Cwestiwn Brys

Kirsty Williams (Brycheiniog a Sir Faesyfed): Yn dilyn diarddel ymgynghorydd o Ysbyty Athrofaol Cymru, a wnaiff y Gweinidog lechyd ddatganiad am farwolaethau diangen yn y GIG? EAQ(4)0364 (HSS)

3 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig (60 munud)

NDM5385 William Graham (Dwyrain De Cymru)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn gresynu at fethiant Llywodraeth Cymru i gynnal dadl ar y celfyddydau yn ystod y Cynulliad hwn.

2. Yn nodi:

a) pwysigrwydd cynhenid y celfyddydau a diwylliant i hunaniaeth Cymru a lles personol ei dinasyddion;

b) adroddiad Cyngor Celfyddydau Cymru “Adroddiad annibynnol ar gyfer Llywodraeth Cymru ar y Celfyddydau mewn Addysg yn Ysgolion Cymru” ar rôl y celfyddydau o ran datblygu llythrennedd a rhifedd; a

c) bod ymchwil VisitBritain yn nodi bod mwy o ymwelwyr tramor yn mynd i'r theatr, sioeau cerdd, opera neu fale, nag i ddigwyddiad chwaraeon byw, pan fyddant yn ymweld â Phrydain.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i esbonio sut y caiff cyllid ar gyfer y celfyddydau ei ddiogelu o fewn y cyllidebau addysg a llywodraeth leol.

Mae adroddiad Cyngor Celfyddydau Cymru ar gael yn:

<http://cymru.gov.uk/docs/dcells/publications/130920-arts-in-education-cy.pdf>

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – Elin Jones (Ceredigion)

Cynnwys is-bwynt 2b) newydd ac ailrifo yn unol â hynny:

pwysigrwydd y Celfyddydau wrth hybu defnydd o'r Gymraeg;

Gwelliant 2 – Elin Jones (Ceredigion)

Cynnwys is-bwynt 2c) newydd ac ailrifo yn unol â hynny:

bod adroddiad Cyngor Celfyddydau Cymru yn argymhell y dylai Llywodraeth Cymru archwilio dewisiadau cyllido gyda'r nod o sicrhau bod yna ddarpariaeth gyfartal ar gael i bobl ifanc ym mhob math o gelf, a bod pobl ifanc eithriadol o dalentog yn gallu dilyn a meithrin eu talent;

Gwelliant 3 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i weithio gydag amgueddfeydd, orielau a chasgliadau eraill o gelf a threftadaeth yng Nghymru er mwyn sicrhau y gall cyfleusterau eraill yng Nghymru gael benthyg eitemau nad ydynt yn cael eu harddangos.

Gwelliant 4 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i roi cyfeiriad strategol i'r Cyngor Celfyddydau fuddsoddi mewn gwyliau llai ac artistiaid, cerddorion ac ysgrifenyddwyr addawol, a sicrhau bod digwyddiadau celfyddydol a diwylliannol yn symud tuag at gynlluniau busnes cynaliadwy.

4 Dadl Plaid Cymru (60 munud)

NDM5386 Elin Jones (Ceredigion)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r cynnydd diweddar mewn prisiau ynni ac yn gresynu at yr effaith y bydd hyn yn ei chael ar bob aelwyd yng Nghymru, yn enwedig y rhai sy'n dlawd o ran tanwydd na allant fanteisio ar fargeinion ynni tanwydd deuol ffafriol.
2. Yn gresynu bod y defnydd o fanciau bwyd wedi bron â threblu dros y flwyddyn ddiwethaf, gyda mwyafrif y rhai sy'n troi at fanciau bwyd yn deuluoedd oedran gweithio, rhai oherwydd cyflog isel.
3. Yn nodi bod adroddiad diweddar Cartrefi Cymunedol Cymru ar effaith y dreth ystafell wely wedi canfod y disgwylir i ôl-ddyledion yn sgîl y dreth ystafell wely fod dros £2 filiwn erbyn mis Ebrill nesaf.
4. Yn nodi bod dros 41,000 yn fwy o bobl o hyd yn ddi-waith nawr nag a oedd cyn i'r argyfwng economaidd ddechrau.
5. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i adolygu a diwygio ei strategaeth yn erbyn tlodi yng ngoleuni'r argyfwng cynyddol a wynebwr gan bobl yn sgîl caledi, newidiadau i fudd-daliadau a chynnydd yng nghostau byw.

Mae adroddiad Cartrefi Cymunedol Cymru ar gael yn:

<http://chcymru.org.uk/en/news/latest-news/chc-news/bedroom-tax-will-mean-1000-fewer-homes-in-wales>

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Ychwanegu fel pwynt newydd ar ddechrau'r cynnig ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn croesawu bod economi'r DU wedi tyfu 0.8% yn nhrydydd chwarter 2013 a bod y rhagolwg ar gyfer twf CMC y DU yn 2013 wedi codi o 0.6% i 1.4%.

Gwelliant 2 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Cynnwys ar ddiwedd pwynt 1:

‘, a’r angen i roi sylw i effaith hyn gyda dealltwriaeth glir o’r canlyniadau o ran prisiau, buddsoddiad, ymateb y diwydiant a defnyddwyr’

Gwelliant 3 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Cynnwys pwynt 2 newydd ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn croesawu cyhoeddiad Llywodraeth y DU am ddiwygiadau a fydd yn golygu y bydd cartrefi'n arbed £50 y flwyddyn ar gyfartaledd ar eu biliau ynni a bod y dreth ar danwydd yn cael ei rhewi am weddill y Senedd hon.

Gwelliant 4 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Dileu pwynt 2 a rhoi yn ei le:

Yn nodi bod banciau bwyd sydd wedi agor yn ddiweddar ledled Cymru yn helpu i fodloni anghenion y garfan gudd o bobl newynog, ac yn cydnabod gwaith pwysig banciau bwyd a'u cyfraniad at fywydau pobl mewn argyfwng.

Gwelliant 5 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Cynnwys pwynt 3 newydd ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn croesawu polisi'r Democratiaid Rhyddfrydol i godi trothwy'r dreth incwm i £10,000, a weithredwyd gan Lywodraeth y DU, sy'n golygu, o fis Ebrill 2014, y bydd dros 1.1 miliwn o bobl yng Nghymru yn cael dros £700 o doriad mewn treth ac na fydd 106,000 o weithwyr ar incwm isel yng Nghymru yn gorfod talu'r dreth incwm o gwbl.

Gwelliant 6 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau ar frys i ddarparu ateb marchnad gyfan i'r argyfwng mewn cyflenwad tai ers datganoli.

Gwelliant 7 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Cynnwys pwynt 4 newydd ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn gresynu wrth fethiant y cymdeithasau tai a Llywodraeth Cymru i baratoi ar gyfer newidiadau yn y system fudd-daliadau, er gwaethaf dwy flynedd o rybudd, a methiant y llywodraethau Llafur a Cheidwadol blaenorol i adeiladu digon o gartrefi, gan olygu bod 1.5 miliwn o gartrefi wedi'u colli.

Gwelliant 8 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Dileu pwynt 4 a rhoi yn ei le:

Yn croesawu'r gostyngiad yn nifer y bobl nad ydynt mewn cyflogaeth yng Nghymru ers 2010, ond yn cydnabod bod gan Gymru lawer o ffordd i fynd o hyd o'i gymharu â gweddill y DU.

[Os derbynnir gwelliant 8 bydd gwelliant 9 yn cael ei ddad-ddethol]

Gwelliant 9 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Cynnwys ar ddiwedd pwynt 4:

'ac yn gresynu bod Cymru yn dal ar ei hôl hi y tu ôl i weddill y DU gyda chyfradd ddiweithdra o 7.8% o gymharu â chyfartaledd o 7.1% yn y DU'.

Gwelliant 10 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Dileu pwynt 5 a rhoi yn ei le:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i adolygu a diwygio ei strategaeth yn erbyn tlodi ar sail cyd-gynhyrchu er mwyn mynd i'r afael â'r achosion o dlodi yng Nghymru sydd wedi'u gwreiddio'n ddwfn, y bwlch tlodi cynyddol, a'r symudedd cymdeithasol sydd wedi peidio ers datganoli.

[Os derbynnir gwelliant 10, bydd gwelliant 11 yn cael ei ddad-ddethol]

Gwelliant 11 – Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Ym mhwynt 5, dileu 'yng ngoleuni'r argyfwng cynyddol a wynebir gan bobl yn sgîl caledi, newidiadau i fudd-daliadau a chynnydd yng nghostau byw' a rhoi yn ei le 'er mwyn mynd i'r afael â thlodi cynyddol, sydd wedi'i wreiddio'n ddwfn, mewn cymunedau yng Nghymru'.

5 Dadl Democratiaid Rhyddfrydol Cymru (60 munud)

NDM5387 Aled Roberts (Gogledd Cymru)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod rôl bwysig Swyddfa Archwilio Cymru o ran:

a) darparu gwaith craffu o safon sy'n annibynnol a chynhwysfawr ar weithgarwch a gwariant y Llywodraeth;

b) cynorthwyo gwasanaethau cyhoeddus effeithiol ac atebol;

c) rhannu arfer da a nodi gwelliannau i'r broses o gyflenwi gwasanaethau cyhoeddus;
a

d) helpu i sicrhau'r gwerth gorau am arian i bobl Cymru.

2. Yn nodi canfyddiadau adroddiadau olynol a gyhoeddwyd gan Swyddfa Archwilio

Cymru, sy'n amlygu methiannau sylweddol o ran trefniadau llywodraethu a chyflenwi gwasanaethau cyhoeddus allweddol, gan gynnwys AWEMA; Bwrdd Draenio Mewnol Gwastadeddau Cil-y-coed a Gwynllŵg; Gwesty River Lodge; Gofal Heb ei Drefnu; Cyllid Addysg Uwch a Chyllid y GIG.

3. Yn nodi'r ymchwiliad parhaus i Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio, penderfyniad y Gweinidog i ddiddymu'r corff hwn a dychwelyd arian Ewropeaidd i WEFO, a'r effaith ddilynol ar nifer o brosiectau adfywio sy'n ceisio cyllid gan CBCA.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) cynnal adolygiad trylwyr o'r holl gyllid allanol i adfer hyder cyhoeddus a hyder buddsoddwyr yng ngallu Llywodraeth Cymru i fonitro a rheoleiddio cyllid Llywodraeth Cymru;

b) cyhoeddi'r gyfundrefn monitro sydd yn ei lle o ran ei pholisi rheoli grantiau ac adrodd yn flynyddol i'r Cynulliad Cenedlaethol ar ei chanlyniadau; a

c) datblygu gweithdrefn gadarn a thryloyw i fynd i'r afael yn fwy effeithiol â methiannau sylweddol a phenodol ym mholisi Llywodraeth Cymru a amlygwyd gan adroddiadau Swyddfa Archwilio Cymru.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Yn is-bwynt 1c) ar ôl 'cyhoeddus' rhoi 'gan gynnwys drwy gyfrwng gwaith ei Chyfnwidfa Arfer Da'.

Gwelliant 2 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Ym mhwynt 2, dileu popeth ar ôl 'gwasanaethau cyhoeddus allweddol'.

Gwelliant 3 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Dileu is-bwynt 4a) a rhoi yn ei le:

adolygu'r cyllid a ddarperir ganddi i gyrff cyhoeddus Cymru a sefydliadau eraill er

mwyn sicrhau bod y cyhoedd yn gallu bod yn hyderus ei fod yn cael ei reoli, ei fonitro a'i werthuso'n effeithiol;

Gwelliant 4 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Yn is-bwynt 4c) dileu 'ym mholisi Llywodraeth Cymru'.

Gwelliant 5 – William Graham (Dwyrain De Cymru)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn croesawu'r cydweithio rhwng Swyddfa Archwilio Cymru ac arolygiaethau eraill ac yn nodi y gallai hyn wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd eu gwaith.

Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am

6 Dadl Fer (30 munud)

NDM5384 Julie Morgan (Gogledd Caerdydd): E-sigaréts: Faint o reoleiddio sydd ei angen arnom?

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13:30, Dydd Mawrth, 14 Ionawr 2014